

šeta. Koče Planinskega društva Radovljica podrobno predstavi **Jože Dobnik**. Nekoliko krajsi prispevek je namenjen spominu na **Hugona Robleka**, pionirja gorenjskega planinstva. **Jure Sinobad** je dodal članek Znamenite osebnosti iz Begunj in okolice, **Anton Šlibar** pa almanah zaključni z obsežnim zapisom o planinah pod Begunjsčico. Za popestritev so med članki nanizane še kratke ljudske pripovedke.

Ustanovitev omenjenega sklada, pri katerem so poleg solastniške skupnosti Planinica, skupščine občine Radovljica in župnijskega urada Begunje sodelovala še nekatera podjetja, je torej prinesla že bogata plodova v obliki dveh ličnih brošur. Brez dvoma lahko pričakujemo tudi tretjo, saj pestra naravna in kulturna dediščina pokrajine pod Begunjsčico privablja številne raziskovalce. Predvidoma se nam bo še podrobneje predstavila bogata zgodovina rudarstva. Marsikaj bi nam lahko zaupali geologi in še posebej paleontologi.

Podrobno predstavitev si zaslužita arhitekturna in etnološka dediščina, tudi oživilni običaji, kot je koledovanje, bi lahko našli pot na strani naslednje brošure. Zanimiva bi bila razmišljanja krajinskih arhitektov, geografov in še koga, čeprav je sklad prvenstveno namenjen oživiljanju zgodovine.

Igor Maher

Zemljevidi slovenskega ozemlja

V evropskem mesecu kulture je Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani pripravila razstavo »Naša beseda in zemljevidi slovenskega ozemlja«. Na njej je predstavila mejnike v razvoju slovenske besede od najstarejših slovenskih srednjeveških pisnih spomenikov do prvega velikega razmaha slovenske knjige v 16. stoletju in mejnikov v slovenski literaturi od 17. do 20. stoletja. V pregledu je upoštevana tudi umetniška beseda med narodnoosvobodilnim bojem.

V drugem delu razstave in kataloga pa so predstavljeni kartografski

prikazi slovenskega ozemlja v 16. in 17. stoletju, med katerimi je gotovo najpomembnejši zemljevid **Janeza Vajkarda Valvasorja** iz leta 1688. S skrbno označenimi pogorji in posameznimi pomembnejšimi osamelci so prav gotovo zanimivi tudi za sedanje planinske teoretike. Tudi **Johann Baptis Homann** in **Cristoph Wiegel** sta svoja zemljevida povzela po Valvasorju in tudi kasnejši zemljevidi **Georga Matthaeusa Vischerja** iz leta 1678 so izdelani v podobni tehniki bakroreza. V 18. stoletju sta zanimiva še dva zemljevida: prvega iz l. 1778 je pripravil **Baltazar Hacquet** kot prilogo h knjigi prvega raziskovalca slovenskih Alp in drugega iz leta 1788 **Anton Tomaž Linhart** za svoj *Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije*. Iz 19. stoletja pa imamo odličnen spomenik slovenske kartografije z naslovom *Zemljevid Slovenske dežele in pokrajin Petra Kozlerja*, ki smo ga v naši reviji že predstavili. Bil je vzor pri izdelavi novega zemljevida v 20. stoletju, ki ga je leta 1921 izdala Slovenska matica z naslovom *Zemljevid slovenskega ozemlja*.

Na razstavi je predstavljena kartografska produkcija, ki so jo imeli med vojno partizani, in ona druga za potrebe znanstvenega inštituta. Po koncu 2. svetovne vojne se je organizirala moderna specializirana kartografska produkcija v okviru Geodetskega zavoda Slovenije in Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo, ki sta gotovo mednarodno priznani instituciji za kartografsko produkcijo.

Ciril Velkoverh

Poskrbimo za ptice

Ivo A. Božič je pripravil zelo prikupen in pregleden priročnik o pticah, ki živijo pri nas. Knjigo je izdala založba Kmečki glas. Z lepimi fotografijami, ki jih je pripravil avtor sam, in z besedilom, v katerem nam opisuje posamezne vrste ptičev, njihove posebnosti, kot so oglaševanje, naseljevanje in hranjenje, je ustregel ne le ljubiteljem lepe narave, pač pa tudi strokovnja-

kom tega živega dela sveta. Na uvodnih straneh govori o zimskem hranjenju ptičev, izdelavi ter postavljanju krmilnic in valinic ter hrani in vodi, ki jo potrebujejo ti perjasti lepоти.

Med njimi je veliko tistih ptičev, ki jih lahko vidimo v gozdovih (čuk, sova, uharica, detel in žolna, pevka, kos, drozg, sinica, brglez, šoja idr.) ali pa celo visoko v gorah (kanja, orel, jastreb, sokol, kavka idr.). Zato bo ta vodnik prav gotovo zanimiv in koristen tudi za planince.

Ciril Velkoverh

društvene novice

Ob slovesu od Staneta Kersnika

V četrtek, 11. septembra, smo se na Žalah poslovili od **Staneta Kersnika**.

Rodil se je leta 1914 na Blejski Dobravi, vasi pod Mežaklo, Julijskimi Alpami in Karavankami, in že v rani mladosti kot pastir na Karavankah vzljubil gorski svet, kateremu je ostal zvest vse do svoje smrti.

Bil je pronicljiv, nadarjen in podjeten mladenič, ki je v vsakem prostem trenutku zahajal v gore in v času pred drugo svetovno vojno na kolesu spoznaval Avstrijo, Madžarsko, Češkoslovaško, obiskal Dunaj, Prago, Budimpešto, bil v Beogradu, 459

prevozil obalo Jadranskega morja in ceste pod Visokimi Turami.

Kot mlad napreden delavec se je vključil v delavsko gibanje in bil že takoj po okupaciji na spisku Gestapa, kateremu se je kot član OF in KP junija 1941 tik pred aretacijo izmuznil in postal eden od prvih gorenjskih partizanov.

Izkušnje z gora in njegova naravna nadarjenost so mu prišle še kako prav. Vedel je, zakaj se bori, pa tudi, kako se preživi v grobem goratem okolju. Kalil se je v diverzantskih in sabotažnih akcijah, v bojih na Mežakli, Jelovici, v Selški dolini in drugod. Že v prvem letu bojev je bil ranjen, prebil se je iz obroča v Rovtu nad Crngrobom. Postal je spremljevalec in kurir komandanta 1. Gorenjske grupe odredov **Gregorčiča**, od jeseni 1942 pa že namestnik komandanta. Spomladi 1943 je prevzel dolžnosti s področja VOS, ki jih je sprva opravljal pri Pokrajinskem komiteju za Gorenjsko in kasneje vse do konca vojne v IX. Korpusu NOV in POS.

Po končani vojni se je že leta 1947 spet vključil v organizirano planinsko gibanje.

Bil je član in 40 let tudi funkcionar Planinskega društva Ljubljana Matica. Leta 1951 je prevzel dolžnost gospodarja Kredarice. Z njegovim prihodom se je začelo obdobje njene nenehne obnove in razvoja. Že po treh letih je bila koča prenovljena in povečana. Triinšdeset let je iz dobre volje skrbel zanjo, kot bi bila njegova domačija. Obiskoval jo je v

vseh letnih časih, ob vsakem vremenu, neredko v tveganih pogojih in največkrat kar sam.

Iskal je oskrbnike in drugo osebje, skrbel za njihovo dobro počutje in varnost. Kočo je opremil z električnim agregatom in zgradil vodne biralnice. Pomagal je opazovalcem sinoptične postaje HMZ Slovenije, ob nesrečah organiziral reševalne akcije in tudi sam sodeloval, kadar je bilo potrebno.

Brigal se je za poti, da bi se konji in nosači na njih čim manj mučili s težkimi tovari.

V Krmi je zgradil oskrbovalno bazo, iz katere še danes poteka oskrba nekaterih planinskih postojank pod Triglavom. Poskrbel je za brezzično povezavo Kredarice z dolino, že zgodaj se je ogreval za prenos tovorov s helikopterji in prispeval svoj delež tudi ob njeni zadnji povečavi.

V gore je zahajal več kot sedem desetletij. Ubiral je poti in brezpotja v domovini in tujini. Kot samonikel gornik in alpinist je temeljito spoznal naš gorski svet, z velikim veseljem je med drugim nekajkrat obhodil vse slovenske obmejne vrhove.

Večkrat je bil na Matterhornu in Mont Blancu, obiskal je Jungfrau, Veliki Klek in vrsto drugih tujih gora.

Zaradi gornjskih in življenjskih izkušenj, mirnega in uravnovešenega značaja, praktičnosti, tovarištva in neposrednosti je bil leta 1960 uspešen in priljubljen vodja prve slovenske in jugoslovanske himalajske odprave na Trisule.

Leta 1967 je prevzel dolžnost gospodarja Komisije za GRS. Z velikim uspehom jo je opravljal osemindvajset let, do leta 1995, ko mu je, enainosemdesetletnemu, bolezen onemogočila nadaljnje aktivno delo.

Ta naloga je bila zahtevna, saj je za GRS tudi najboljša oprema komaj še dobra, hitro se izrabi in pokvari, predvsem pa zelo naglo zastara. Kot vselej se je izkazal z iznajdljivostjo in vztrajnostjo. Za vzdrževanje in izdelavo opreme je z nezmotljivim instinktom, še zlasti tedaj, ko se skoraj ničesar ni dalo uvoziti, pritegnil najboljše obrtnike, jo iskal po

sejmih in v tujini. Skrbel je, da bile postaje GRS dobro založene in opremljene samo z najboljšimi pripomočki.

Stane stvari ni nikdar prepuščal naključju niti kompliciral. Znal je najti sodelavce, jih povezovati in obdržati. Znal je prisluhnti razpravi, oglasil pa se je samo, če je bilo nujno in v kratkih besedah povedal, kar je bilo potrebno. To so bile njegove velike odlike in vrline. V svoje prostovoljno delo je vložil ogromno časa in truda, s čimer pa se ni nikoli in pred nikomer ponašal.

Edina nagrada, ki jo je prejel za svoje gornjsko delo, so bila odličja PZS in PZJ; dobil je tudi vsa priznanja, ki jih je v času njegove aktivnosti podeljevala GRS. Zaradi delovnih zaslug so ga v PD Ljubljana Matica izvolili za častnega člana. Leta 1989 je prejel tudi zaslužno Bloudkovo plaketo, v posebno zadoščenje so mu lahko bili nedeljeno priznanje in simpatije sodelavcev, gornikov, alpinistov in drugih.

Razum nas opominja, da po zakonih Narave nobena stvar ne more biti večna. A vendar nam je težko, ko mineva čas in se naše vrste nezadržno redčijo. Hočeš-nočeš se moramo sprijazniti tudi z neizprosno resnico, da prijatelja Staneta nikoli več ne bo med nami.

Ohranila pa se bosta živ spomin na mnoga skupna nepozabna doživetja v gorah in hvaležnost za njegovo dolgoletno delo.

Pavle Šegula

Slavospev

SLAVICA ŠTIRN

*Bele čipke gora,
rože plamteče,
večno hrepenenje,
v srcu nemir.
Stapljam se z njimi —
leha zorana,
topla prst,
kri plamteča.
Seme vsejano,
poljane razgrete.
Blagoslovljena bodi,
večno dobra in lepa!*

Tečaj za MPV PZS kategorije A

Od 19. julija do 8. avgusta letos sta potekala dva tečaja za MPV PZS kategorije A, vsak pa je trajal po 10 dni. Na tečajih je bilo prisotnih 50 tečajnikov. Program smo v celoti izpeljali, tako teoretični kot praktični del. Bili smo na sedmih turah, šli smo na Bricejlk, Plešivec, Nizki vrh, Mangart in Bavški Grintavec. Tečajniki so bili z organizacijo, predavanji, prehrano in nastanitvijo zadovoljni, prav tako so bili inštruktorji zadovoljni s tečajniki, saj so slednji tečaj vzeli resno in ni bilo večjih težav.